

[RESTRISTIC]

Lausunto

SIVIILITIEDUSTELULAKI-MIETINTÖ

Version history

Ver	Date	Description	Author
0.1	28.5.2017	LUONNOS	JH
0.2	15.6.2017	FINALISOINTI	JH

Table of Contents

YLEISTÄ.....	2
SIVIILITIEDUSTELULAIN MUUTOKSET.....	2
LOPUKSI.....	8

[RESTRITIC]

Viite:

Siviilitiedustelulainsäädäntö
Siviilitiedustelulakityöryhmän mietintö
SISÄMINISTERIÖN JULKAISU 8/2017
Sisäinen turvallisuus

YLEISTÄ

Lausunnon antajalla HJR Harp Consulting Oy:llä on kybertyöskentelystä kehittyntä tietotaitoa verkon kautta tapahtuvasta laittomasta tiedon hankintakyvyistä, mikä antaa perusteita menetelmiin kriittisen tiedon suojaamiseksi.

Yritys tuottaa operatiivista suunnittelu-, toimeenpano- sekä johtamisasiantuntijapalveluja. Ymmärrämme tarpeet tiedon salassa pidettävyydestä ja meillä on kolmenkymmenen vuoden kokemus muun muassa yhteiskunnan varautumisen suunnittelusta.

***** - merkinnällä erotetaan samassa kappaleessa olevat eri aiheet toisistaan.

SIVIILITIEDUSTELULAIN MUUTOKSET**Lausunnon rakenne**

Lausunnossa on viitattu siviilitiedustelulakityöryhmän mietintö-asiakirjan (myöh. Mietintö”) lukuihin ja otsikoihin, joiden alla on heti lausunto ja tarvittaessa esitys muutoksesta.

Viitteenä olevasta Mietinnöstä ja sen ehdotuksista puuttuva merkittävä osa-alue

Siviilitiedustelulakimietinnön ehdotukset eivät ota kantaa tilakuuntelu-uhkaan, joka muodostuu kehittyneestä kotitaloustekniikasta. Kotitaloustekniikan kautta niin viranomaiset kuin laitonta tiedustelua/urkkimista suorittavat tahot kykenevät toteuttamaan tilakuuntelua jopa kodin ydinalueella, mikä Mietinnössä on ehdotettu rajattavaksi kaikilla tavoin tiedustelulta suojatuksi alueeksi.

Lainsäätäjää pyydetään ymmärtämään, että kyseinen siviilitiedustelulainsäädäntö tarkoittaa samalla tilakuuntelulainsäädäntöä. Ihmisen ja laitteen välinen puhekommunikointi muutetaan laitteissa digitaaliseksi, jolloin lainsaadännön kannalta ongelmalliseksi muodostuu se, miten erottaa ko tilakuunteluviestintä muusta laillisesti seurattavasta viestinnästä. Kyseinen laite kuuntelee kokoajan kodissa (sen ydinalueella), autossa, työpaikalla tai muualla yksityisyyden suojaa nauttivalla alueella.

1. 2017 on tullut yleiseen tietoon muun muassa televisioissa olevat ns. kaksoiskäyttöohjelmat, joiden avulla jo nykyisiä televisiovastaanottimia voidaan katsojan huomaamatta muuttaa tilaan, mikä mahdollistaa kyseisen tilan tiedustelun. (7.3.2017 Wikileaks ”“weaponized exploits”, ”Weeping

[RESTRITIC]

Angel"...))

2. Laitevalmistajat ovat kehittäneet puhumiseen reagoivia jääkaappeja, kodinkoneita, televisioita, autoja ja taloja. Esimerkiksi uudessa BMW 5 sarjassa puhekommunikointi ajoneuvosta lähetetään valtioiden rajojen yli Saksaan tehtaan puhetunnistuspalvelimeen ja takaisin.

Kotitalouslaite, jonka ohjaus voidaan toteuttaa puhekomennoin ja kysymyksillä, edellyttää laitteelta tehokasta prosessorikykyä. Liiketaloudellisesti ei ole kuitenkaan mielekästä varustaa jokainen puheviestintä-ominaisuuden omaava laite sellaisella tiedonkäsittelykapasiteetilla, joka mahdollistaisi eri kielten ja laajan sanavaraston ymmärtämisen, vaan laitteesta ohjataan internetin/tms kautta kommunikointi suuritehoiseen keskustietokoneeseen. Tämä sijaitsee esimerkiksi Yhdysvalloissa, missä lainsäädäntö mahdollistaa kyseisestä maasta muualle maailmaan tapahtuvan viestinnän tallentamisen ja kuuntelun/avaamisen.

Esitys

1. Lainsäädännössä tulee edellyttää laitetoimittajalta, että kuluttajalle Suomessa myytävässä laitteessa tulee ilmoittaa tilakuuntelukyvyn olemassaolosta ja sen merkityksestä yksityisyyden suojan mahdollisena rikkojana.
2. Lainsäädännössä tulee edellyttää laitetoimittajalta, että kuluttajalla on oltava mahdollisuus kytkeä helposti puheviestintäominaisuus pois päältä ja tilakuuntelun päälläolo pitää ilmasta laitteella esimerkiksi punaisella merkkivalolla.

HUOM! Tilakuuntelusuojaus kuluttajan yksityisyyden suojaksi tulisi saattaa EU-tason direktiiviasiaksi. Suomen lainsäädännöllä ja markkina-alueella emme usko asian ratkeavan kuluttajan eduksi.

3.2

Toteuttamisvaihtoehdot

3.2.1

Rikostorjuntatoimivaltuuksien käyttöalan laajentaminen

Lausunto:

Kun rikoslainsäädännön käytölle asetettavien yleisten edellytysten ja kriminalisointiperiaatteiden perusteella teon rangaistavaksi säätämiseksi on riittävät perusteet, joutuu tietojemme mukaan poliisiviranomainen puuttumaan tekoon nykyisten määräysten mukaan.

Vakavan rikollisuuden ja valtakunnan turvallisuutta vaarantavien tekojen seuranta voi keskeytyä tai paljastaa viranomaisen toiminnan, kun poliisiviranomainen joutuu puuttumaan seurannan aikana havittuihin muihin rangaistavuudeltaan vähäpätöisempiin rikkomuksiin kuin valtakunnan turvallisuutta